

Iskaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne. ter stane po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto	15 K
3/4	10 "
1/2	5 "

Za Nemčijo K 10.00. — Za Ameriko in inozemstvo K 20. Posamične številke stanejo 10 vin. "SOČA" ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu "Kazipot po Goriskem in Gradiščanskem" in dvakrat v letu "Vozni red železnic, parnikov in poštne zvez". Na naročila brez dopolnane naročnine se ne oziramo.

SOČA

Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lavrič.

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravištvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni. Naročnino in oglasi je plačati loco Gorica.

Oglasi in poslanice se računijo po Petit-vrstah; če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Telefon št. 89.

Gor. Tiskarna A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in sal.

Glas delavca iz Amerike.

North Amerika, Indianapolis.
Cenjeno uredništvo Soče!

Hočem vam nekoliko opisati tukajšnje delavske razmere. Severna Amerika! V stari domovini jo imenujejo deželo svobode, deželo prostosti. V resnici pa je postala prava Sibirija za revno ljudstvo, postala je dežela suženjstva za revnega trpinca delavca. Dandanes delajo kapitalisti z revnim delavcem kakor z nemo živaljo.

Štrajki so na dnevnem redu, v Massachusetts deželi, mesto Lawrence štrajkajo tkalci, n. pr. 35000 mož, vsi so revni delavci, ki se bojujejo za izboljšanje plače. Ti delavci zaslužijo po 1 dolar na dan; premišli s tako majhno plačo sebe, ženo in morda 3—4 neodrasle otroke z enim dolarjem preživljati. Res sramotno za deželo in vlado, da pusti revno ljudstvo stradati in gladu umirati, v prid kapitalistične družbe.

Nesrečni delavski trpin se bojuje za izboljšanje svojega revnega položaja. Kapitalistična družba pa se poslužuje policije in vojakov, da streljajo na revne in nedolžne delavce. Med kapitalisti in premo-garji so vsa pogajanja brezuspešna, tako da začetkom aprila utegne izbruhniti velikanski štrajk mehkega in trdega premo-ga. Vem, da kapitalistični baroni vse sile in žile napno, da bi organizacijo razbili in na takšen način še bolj podjarmili uboge trpine.

Pomladansko solnce nam pošilja zopet svoje tople žarke. Vse se je pričelo oživljati. Čas prebujenja v naravi je prišel. Kakor je napolnila doba prebujenja in vsta-jenja v naravi, ravno tako mora priti tudi za delavca. V katerikoli deželi pogledmo danes, povsod zdihujejo milijoni delavcev, v kapitalistični sužnosti, ker večina njih se ne zaveda svojih človeških pravic do življenja, in ne pozna potov, ki vodijo iz da-našnjega družabnega močvirja do svobo-de, enakosti in bratstva.

Letošnje leto prinaša delavcem v naši državi ugodno priliko, da se lahko osvobodimo kapitalističnega suženjstva, ako hočemo. — Delavci, volite v svojo korist in izdružimo suženjske verige in okove. Zgodovina štrajkov nam pripoveduje, da tudi v deželi »svobode« strazi vojak vsak korak, vsak gibljaj štrajkujočega delavca z nabito puško. Delavec, ki ne spolnuje vojakovega povelja do pičice, pa dobi kro-gjo iz puške ali samokresa za svoje pla-čilo. Ako delavec obleži mrtev ali pohabljen oblit s krvjo v čestnem prahu ali blatu, se nihče ne zmeni zanj, če je delavec mrtev, je dobro zanj... Prestal je muke na tem svetu. Ali kaj pa njegova družina? — — — Njegova žena in nedolžni otroci, ki ostanejo brez doma, brez hranitelja — brez očeta? Kdo bo skrbel za nje? Nihče! Obračati se morajo do usmiljenih src, da ne umrjejo lakote. Ne svetujem rojakom v Ameriko, ker delavski položaj je do konca slab; po celi Ameriki! Boljši je doma ptičke poslušati, ker tako lepo pojo, kakor v obljubljeni deželi priti slepe miši lovit.

Slov. delavec.

Bolgar o Slovencih.

Knjigo »Slavjanskite ikonomičeski or-ganizaciji v Hrvatsko, Slovensko, Češko i Srbijsa« je napisal poslanec v bolgarskem parlamentu Georgi T. Pejov, ki je v svrhu študij dlje časa bival tudi na Slovenskem. Zanimivo je, kako sodi Pejov o slo-venskem narodu in o njegovih težnjah.

»Vsi Slovani morajo biti ravnopravni v veliki slovanski rodbini«, piše Pejov, »toda nikogar naj ne žali in nihče mi naj ne zameri, ako pravim, da zaslužujejo naj-bolj naše najiskrenejše in najsrečnejše sim-patije bratje Slovenci...«

Mal narod, živeč v skrajno neugod-nih odnosajih, navezan sam nase, rod, ki je primoran, da vse svoje sile, ves svoj trud vloži v žilavo in uporno narodno borbo — to so Slovenci.

Z jasno opredeljenim ciljem so si na-pravili načrt za narodno delo in za ures-ničenje teh svojih načrtov zastavljajo ob-čudovanja vredno vztrajnost in železno energijo.

Vsako njihovo učilišče je zgrajeno z mukami in žrtvami. Vsaka njihova kulturna naprava se je morala boriti z nasprotnostjo Slovencev nenaklonjene vlade, a s splošnimi žrtvami so bile poklicane v življenje razne njihove narodne, gospo-darske in prosvetne organizacije, ki pri-čajo sedaj o slovenskem nacionalizmu.

Kamen na kamen so polagali Sloven-ci, da si zgrade to, kar tvari danes njihovo narodno imetje, njihovo kulturo, njihov gospodarski napredek.

Zahvaljujoč se svojim dragocenim spo-sobnostim, svoji marljivosti in treznosti, svoji štedljivosti in energiji so napravili v zadnjih 15 letih v vsakem oziru kolosalne uspehe...

Tak narod mora preje ali sleje doseči to, po čemer stremi, tak narod mora iz-vojevati uspeh in mora postati, dasi mal po številu, sijajen zgled za posnemanje.

Tudi briljant je majhen kamenček, a se leskeče v najslajnejši svetlobi.

Mal je narod slovenski, toda njegova bela Ljubljana bo še zažigala mogočen plamen slovanske zavesti ter kazala v bleščeči svetlobi narod, odlikujoči se po svojih izrednih slovanskih sposobnostih, narod, ki je vsikdar pripravljen, da se z jekleno vztrajnostjo bori za materialni in moralni napredek vsega slovanstva.

Naše polno občudovanje takemu na-rodu, naša najiskrenejša čustva in naše najtoplejše želje za gospodarski in kulturni razvoj in napredek naroda sloven-skega.

Družba sv. Cirila in Metoda

Veliko Ciril-Metodovo slavlje na Volčjodragi.

Tik železniškega kolodvora prirede dne 27. maja t. l. združena društva: Ciril-Metodova podružnica v Volčjodragi, žen-

ska in moška podružnica iz Prvačine, pevsko društvo Svoboda iz Renč, knet-sko-opekarsko društvo v Bukovici, pev-sko in bralno društvo Lijak z Vogerskega in pevsko društvo z Gradišča veliko slavlje.

Vsi rodoljubni mečani in okoličani pa prihite ta dan binkoštni ponedeljek na **majnikov zlet v Volčjodrago**, da »mal polože dar domu na altar«, ker ves do-biček te lepe prireditve je določen za našo dično **Ciril-Metodovo družbo**. Vsa društva v tej lepi vinorodni dolini od Št. Petra do Dornberga, od vznožja sivga Krasa do vznožja košatega Trnovskega gozda so se združila v lepi domovinski ljubezni do mečenske Ciril-Metodove dru-žbe ter tekmujejo v požrtvovalnosti in de-lavnosti, da bode dan 27. majnika slovesen praznik prave ljubezni do narodnega šol-stva v ogroženih krajih.

Narodna pesem, tombola z ednim 200 K in dvema 100 K-skima dobitkoma, vo-jaška godba, srečolovi in v paviljonih iz-borna vinska kaplja privabijo ta dan v Volčjodrago vso lepo vipavsko dolino in rodoljubne meščane. Požrtvovalne na-rodne dame in gospodje so že na delu, da bode to slavlje dovršeno in vredno dič-nega pokroviteljstva Ciril-Metodove dru-žbe. Poleg štirih gostilen z rujno domačo kapjo bodo ljubke rodoljubke skrbale za najboljšo postrežbo v paviljonih.

Ugodne železniške zveze, gladke ce-ste, mlado majnikovo žarko solnce, lepi, vinski griči, cvetna vipavska dolina in navdušeno rodoljubje do dične naše dru-žbe »nas kliče in miče in vabi« dne 27. na **majnikov zlet v Volčjodrago**.

To bodi v obvestilo drugim bratskim društvom, da ta dan ne prirede v okolici konkurenčnih zabav, pač pa društvene zlete v Volčjodrago. Na zdar!

Cirilmetodova podružnica in Sokol v Podgorji priredita na belo nedeljo, 14. t. m. pomladansko veselico. Izvajali bodo veliko sceno iz narodnega življenja — »Svatba« za mešan zbor in soli ob sprem-ljevanju klavirja in harmonija. Pevci na-

Maksim Gorki.

FOMA GORDJEJEV.

Roman.
(Dalje.)

»No, pa začni!« je kratko rekel Foma ter se obrnil vstran pred prodirajočim pogledom kmetovih oči.

»Torej slava Ti, o Gospod!« je rekel podjetnik, počasi si zapenja je jopič in dajaje svojemu licu resen izraz. Po-tem si je pogledal, počasi obračaje glavo, oder na barkah, ki ju je ločil pet sežnjev širok pas vode in naenkrat je zaklical zvonko:

»Na-a svoja mesta, otroci!«

Kmetje so se razsuli po barkah, nakopčili se urno v posamezne tesne gručice pri navijalnicah in po krovih in njihov razgovor je umolknil. Nekateri so bili splezali spretno na odre in gledali molče raz nje, drže se za vrvice.

»Poglejte, otroci!« se je razlegal zvonki in mirni glas podjetnika. »Ali je vse, kakor mora biti? Kedar je čas, da bi ženska rodila, je že prepozno, da bi srajco sešila ... No ... pomoi'te zdaj!«

Podjetnik je vrgel čepico na palubo, dvignil obraz k nebu in se začel z vneto križati. In vsi kmetje, dvignivši glave k oblakom, so tudi začeli široko razmahovati z ro-kami, zaznamujé si prsi z znamenjem križa. Nekateri so molili na glas in gluhi, pridružen šepet se je družil z žubo-renjem valov:

»Gospod, blagoslovi nas! ... Presveta Bogorodica ... sveti Nikolaj ...«

Foma je poslušal te vzdihne in legali so mu na dušo,

kakor teža. Vsi so bili odkriti, le on je bil pozabil sneti čepico in podjetnik, končavši svojo molitev, mu je svetoval prepričevalno:

»Tudi vi bi poprosili Gospoda ...«

»Glej na svoje delo in ne uči me!« mu je odgovoril Foma s srditim pogledom.

Čimbolj je šlo delo od rok, tem težje in mučneje mu je postajalo, ko je videl sebe samega nepotrebne-ga v sredi tih ljudi, mirno zaverovanih v svojo silo, pripravljenih, da dvignejo zanj nekoliko desetisoč pudov z dna reke. Želel je, da bi se jim pripetila nezgoda, da bi prišli vsi pred njim v zadrego in po njegovi glavi je švigala zla misel:

»Moda se jim še potngajo verige ...«

»Otroci! Pozor!« je kričal podjetnik. Začnite vsi na-enkrat! Bog nam blagoslovi delo!«

In hipoma je plosknil z rokami v zraku in zakričal s presunljivim glasom:

»Zda-a-aj!«

Delavci so ulovili njegov krik in enoglasno, z vneto in naporom so zakričali:

»Ho-o-o-ho-op! Gre-e!«

Navijalnice so cvilele in škripale, verige so rožljale od napora pri dviganju teže, ki se je hipoma obesila nanje in delavci, uprši se s prsi ob navijala, so rjuli in težko tep-tali po krovu. Med barkama je šumno pluskala voda, ka-kor bi le nerada odstopala ljudem svoj plen. Povsod okrog Fome so se napenjali motvizi, verige in vrvi in se tresle od napora, lezle po palubi mimo njegovih nog, kot ognjeni sivi črvi, verige so se dvigale člen za členom kvišku in padale rožljaje maza, a oglušujoči krik delavcev je požiral vse druge glasove.

»Že gre-e, že gre, že gre-e ...« so peli vsi zajedno

in zmagoslavno. A v gosti val njihovih glasov je prodiral in ga rezal, kakor nož hleb kruha, zvonki glas podjetnika:

»Otro-oci! Prizadevajte si ... vsi hkratu, ... hkratu ...«

Fome se je polastila čudna razburjenost; strastno se mu je zahotelo, zlit se s tem glasnim rjoventjem delavcev, širokim in mogočnim, kakor reka, s tem razdražujočim škripanjem, cviljenjem, zvenketom železa in divjim pljus-kom valov. Od silne želje mu je stopil znoj na obraz in hipoma, odtrgavši se od jadrenika, se je vrgel v velikar-skih skokih k navijali, bled od razburjenja.

»Hkra-atu! hkra-atu ...« je zakričal z divjim glasom. Prihitevši do ročnika navijalnice, se je zaletel vanj s celimi prsi in začel, ne da bi čutil bolečino, rjoveč hoditi okrog navijalnice, močno se upiraje z nogami ob palubo. Nekaj mogočnega, gorečega se mu je vlivalo v prsi, stopaje na mesto napora, ki ga je porabljal, ko je sukal ročnik. Ne-izrekljivo veselje je plalo v njem in si dajalo duška v raz-burjenem kričanju. Zdelo se mu je, da suče sam, edino s svojo silo, navijalo in dviga breme, a ta njegova sila da vse raste in raste. Sklonivši se in nagnivši glavo naprej je šel, kakor bik, sili teže nasproti, ki ga je odbijala nazaj, a se mu vkljub temu umikala. Vsak korak naprej ga je čimdaljebolj vzpodbujal, vsaka porabljena sila se je takoj nadomeščala v njem z naplavo žgodega, bujnega ponosa. V glavi se mu je vrtelo, oči so se mu zalivale s krvjo, ni-česar ni videl in komaj je čutil, da se mu breme udaja, da zmaga in da bode vsak hip porušil in premagal s svojo silo nekaj ogromnega, kar mu je na poti in da vzdih-ne tedaj lahko in svobodno, poln ponosnega veselja. Prvo-krat v življenju je občutil tako silno, navdušujoče čustvo in ga pil z vso silo svoje želje in gladne duše, opajal se

stopijo v narodnih nošah. — Opozarjanje in prošnja bratska narodna društva, da bi omenjeno nedeljo ne priredila drugih zabav.

Gledališče.

DANES ZVEČER PREDSTAVA! — Uprizori se komedija v treh dejanjih »V NOČNI KAVARNI«. Zanimiva igra!

Gostovanje članov Ljubljanskega gledališča.

Nedeljska predstava.

Po dolgem premoru smo imeli v nedeljo zopet priliko pozdraviti v dvorani Trgovskega Doma svoje priljubljene znanke in znanke ljubljanskega ensembela, ki vendar pomagajo »panati« našo pusto enoličnost za daljšo dobo. Otvorili so svoje gostovanje s štiridejansko burko »Vražji Rudi«. O umetnosti v tem znašilu pač ni da bi govoril. Je pač ena onih 10.000 burk, ki jih napišeta po dva avtorja, da potem predrve vse odre in izginejo v Nirvano. Vkljub (precej plitvi) satiri na uradniško štreberstvo ta burka ne apelira na bistroumnost, tembolj pa na trebušne mišice, — kar je ravno prav za veliko noč. Vse tiste nemogoče kombinacije, smešni qui pro quo, naključja in spletke so mogočno vplivale na občinstvo, ki se je zahvalilo za vsak dovčip s salvami zdravega, veselega, širokega smeha, ki se mestoma kar ni hotel poleči. Vsi igralci so storili v polni meri svojo dolžnost, igrali so neprislusno, s podčrtavanjem komičnih zapletkov, — tako, kakor se pač morajo igrati take burke. Sufler je bil včasih nad mero potreben. Obilo ploskanje jih je pohvalilo vsakokrat, ko je zastor dovolil utrujenim trebušnim mišicam nekoliko odmora. — Pohvaliti moramo vojaški orkester. »Mladi vojaki« in valčki so nam kratili odmore.

Občinstva se je nabralo prav lepo število. Sedeži do malega polni, le fotelji pol prazni, balkoni polni, stojišča polna. Prihodnjiki naj se napolnijo tudi foteljske vrste, kjer so v nedeljo manjkali marsikateri znani obrazi. Občinstvu pa bi bilo treba povedati nekoliko prav gorkih zaradi uprav provincialne brezobzirnosti. Na gledališkem listu je začetek nastavljen točno na 1/9 uro, toda šele ob 9¹/₄ se je mogla predstava začeti, ker prej nikogar ni bilo! Prav tako mora prenehati prihajanje, ko se je igra že pričela. To moti vso dvorano, če se naenkrat pojavijo pred gledalci dve tri osebe, iščejo sedež, cela vrsta mora vstati radi zapoznelih došlecev, šum, ropot, morda še nekoliko veselega pozdravljanja in priklanjanja na desno in levo, vmes pa se ne vidi in ne sliši nič, kaj se godi na odru. Pa tudi igralce moti taka brezobzirnost. Saj ni tako nobel ne, če ne pridete točno ob napovedani uri. Take stvari so se zgodile pri prvi predstavi, zanprej se pa ne smejo več. Upravo

pa prosimo, naj zaklene vrata, kakor pri koncertih. Naj se tudi opusti večno in nepotrebno sikanje, ki nemir le še poveča. Naj se ljudje raje nasmejejo, če jih je že volja, to vedno še manj moti, nego tisti korus tisoč modrasov in gadov, ki sika od vseh strani, napolnijo dvorano in oglušijo poslušalce in igralce mnogo bolj, nego najgromovitejši smeh. Priporočam torej, da se ti prav nemešni in neumestni nedostaki takoj odpravijo, obisk pa naj ostane v ostalem isti, na foteljih naj se izboljša, tako, da bomo mi zadovoljni z igralskim osebjem in ono z nami. Na svidenje v torki!

Just Šeštir.

Gledališka predstava v četrtek 11. aprila v Gorici. — Vpizori se tragikomedija »Kralj«. Gostuje gospa Danilova.

Henry Lavedan: Kralj (Sire). Dejanje te tragikomedije se godi v Parizu pred in med februarско revolucijo l. 1848, ki je bila začetek vseh evropskih revolucij. Kraj Ludovik XVIII. je bil izdihnil pod sekiro, njegov nedorasli sin je umrl v bedi in ponižanju (nato je sledil cesar Napoleon I.), kraj Ludovik XVIII. je umrl 1824., nato je sledil njegov brat kot Karl X., ki pa ga je pognala junjska revolucija s prestola že l. 1830. in ki je umrl v Gorici l. 1836. Francoski narod je odrekel starejšemu rodu Bourbonov za vedno pravico do prestola ter je proglasil glavarja mlajšega rodu Bourboncev, Ludovika Filipa Orleanskega kraljem Francozov. Ta »državlanski kralj« pa se je opiral le na bogato meščanstvo in na svojo narodno gardo. Zato so ga sovražili aristokratje in nižji sloji. Republikanci so imeli torej proti kralju najsilnejšo zaslonbo v plemstvu in v masah. Ker je kralj Ludovik Filip omejil volilno pravico le na najbogatejše kroge ter je zatrl vso svobodo društvenega gibanja in tiska, je kralja sovražilo vse. Atentat se je izvršil nanj za atentatom, a kralj je ušel naklepom vseh različnih krvavih zarot. Dne 22. februarja 1848 pa je izbruhnila v Parizu strašna revolucija. Ko se je pridružila revolucionarjem še večina vojske, je kralj z vso famijlo pobegnil na Angleško, kjer je že l. 1850 umrl. Pariz je postavil republičansko vladu, in pesnik Lamartine je bil predsednik. Iz te revolucionarne dobe je zajel Henry Lavedan, moderni francoski dramatik, svojo najnovejšo dramo. V sredi dejanja stoji fanatična oboževalka stare bourbonske linije in sovražnica kralja Ludovika Filipa. Gdč. de Saint-Salbi veruje trdno, da sin Ludovika XVI. še živi in zanj, za Ludovika XVII. deluje. Da bi jo ozdravil te manije, aranžirata njen zdravnik in izpovednik komedijo, v kateri ima igralec in republičan Roulette glavno vlogo. Royalisti in zarotniki nastopajo v tej komediji, ki se zaključuje z junjsko smrtjo Roulette, ki pade — dasi zarotnik proti kralju — v obrambi kraljeve osebe.

Gostovanje ljubljanskih igralcev v Kanalu. — V sredo 10. aprila gostujejo v Kanalu in sicer sploh prvič. Uprizore najzabavnejšo burko »Nebesa na zemlji«. Slavno občinstvo v Kanalu in okolici opozarjamo na to izredno priliko, da pozdravijo v najmnogobrojnejšem številu ljubljanske igralce s tem, da napolnijo dvorano »Čitalnice« v Kanalu do zadnjega prostorka.

Domače vesti.

Deželni glavar Pajer. — Današnji »Piccolo« je prinesel vest, da je umrl večeraj v Gorici deželni glavar dr. Pajer. Mogoče je nastala ta vest, ker so večeraj nje govi brzojavili sorodnikom, da je Pajer nevarno bolan. Vest, da je umrl, ni resnična.

Naš rojak tenorist g. Josip Rijavec priredi jutri v Trgovskem Domu komorni večer, na kateri vabimo vse ljubitelje lepega petja in glasbe. Naš rojak je g. Rijavec, dobro ime si je že pridobil s svojimi nastopi na Dunaju, jutri nastopi prvič v domovini. Nadejamo se, da bo naše občinstvo to upoštevalo v polni meri ter pohiti v dvorano Trg. Doma poslušat našega domačega pevca, kateremu obetajo strokovnjaki lepo bodočnost. Jutri zvečer torej v Trgovski Dom!

Velikonočne praznike je bilo vreme ugodno. Včeraj popoldne je sicer nekaj časa kazalo na dež, no, pa ga ni bilo. Iz Gorice je zletole ven v okolico in okoli po deželi mnogo meščanov, bližnje vasi posebno so bile polne izletnikov. Videli smo v Gorici v praznike tudi nekaj tujcev.

Izlet idrijske podružnice S. P. D. v Gorico se je izvršil po vspehu, ki smo ga objavili. V nedeljo je prišlo okoli 30 izletnikov in izletnic v Gorico. Ustavili so se »pri ječenu«. Kažipoti in spremljevalci so jim bili gospodje goriške podružnice S. P. D. in drugi. Lep je bil izlet v Kromberg, kamor je pohitelo tudi dosti naših slov. meščanov. Slovenska družba pri Komelu je bila velika in zabava prijetna. Krasno je pel idrijski planinski pevski zbor. Izletniki so se udeležili gledališke predstave v nedeljo. Zvečer so bili v hotelu »Sudbahn«. Včeraj so napravili izlet v Kojsko, ustavili so se pri Mariniču in čez Plave so se vrnili v Idrijo. Spremljalo jih je v Brda nekaj gospode iz Gorice. Idričani so bili nam dobrodošli in upamo, da jim je izlet ugajal ter jim ostane v prijetnem spominu. Idrijska družba je pokazala, da v Idriji vedno cvete prijetno družabno življenje.

O občinskih volitvah v Opatjem selu smo poročali na kratko, da so se napredni volilci dobro držali, večino pa so dobili klerikalci, ki so imeli doslej županstvo v svojih rokah. V tretjem razredu so dobili naprednjaki 69 glasov, klerikalci 87; torej je večina samo 18 glasov. V drugem razredu so izvoljeni potom kompromisa 3 naprednjaki, 3 klerikalci. V prvem razredu so zmagali naprednjaki s 5 starašinami, klerikalci imajo enega. Torej imajo na-

prednjaki 8 starašin, klerikalci 10; vseh starašin je 18. — Uspeh napredne stranke je velikanski. Klerikalci so spravili na volišče vse, kar so mogli; pozvali so volilce izven občine, ter delali na vse pretege; vendar niso mogli več obdržati se tako, kot poprej, ko so zmagovali na celji črti. Na napredni strani je bilo nekaj ljudi, ki so se pokazali za figa-može. Naj se spame-tujejo!

Občinske volitve v Trzliču se bodo vršile v kratkem času. Čas za reklamacije je potekel pred par dnevi. V tretjem razredu je upisanih volilcev 864, v drugem 63, v prvem 48, torej je skupno volilcev 975. Vsak razred voli 8 starašin in 4 namestnike. Za te volitve deluje več volilnih odborov. Volitve obetajo biti burne; zlasti ker irredentovci delajo na vse kriplje proti sedanjemu županu dr. Rebuti, ki zastopa stališče, da je »industrialna politika« za Trzlič v sedanjem položaju neobhodno potrebna.

Zagaj je bil nekdanj slovenski. Slovenci so dali kraju ime. Ali iz Zagaja je postal Sagrado in »Lega« se šopiri po kraju. Te dni je imela podružnica »Lege« svoj občn. zbor. Predsednik podružnice se imenuje Pavletič, tajnik Božič. Slovenska kri je na delu za Lego v občini zagrajski. Pod-občina, slov. Št. Martin, se potuječuje!

Zapili denar za družbo sv. C. in M. nabran? — Bilo je v neki gostini v Gradšču ob Soči. Navzoči so bili Slovenci in Lah. Kar si zmisli Malalan, nadzornik straže kaznilniške, kraška kri, rojen pa v Kanalu, ki ima posebno rad Slovence, da naj se nabira za Lego Nazionale. Nekaj Lah je nabiral s krožnikom ter nabral nekaj denarja. Slovenci so se umevno čutili iz-zivane, nakar je predlagal neki Slovenec, naj se nabira tudi za družbo sv. C. in M. Nabiral je isti Lah ter nekaj nabral, ne baš veliko, ali zneslo je že toliko, da je bilo več kot za liter vina. Pravijo, da Lega je dobila nabrani denar, družba sv. C. in M. pa ga ne dobi, ker je baše oni Lah nabrani denar za družbo dal za pijačo. Tako se govori in zatrjuje. Ali naj bo res ali ne — denar, nabran za družbo, mora poslati oni Lah družbi! Če ne bo hitro denarja, se storijo primerni koraki proti prizadetemu!

Zdravščina, kako lepo slovensko ime! In vendar je kraj že furlanski! Še ni dolgo od tega, ko se je povdarjalo, da bi bila potrebna v Zdravščini slovenska šola. Bil je to menda zadnji vzdih tamkajšnjega slovenstva! Lah širijo Lego, ki je te dni v podobčini odprla nov otroški vrtec. Zbrsali bi radi vse sledi za slovenstvom v Zdravščini. — Za obrambo meje, za ohranitev slovenstva v bližini Furlanov se stori dosti premalo, ponekod nič!

Boljšo bodočnost prinese Avstriji evharistični kongres na Dunaju. — »Novi Čas« je ves navdušen za evharistični kongres ter pravi, da treba milosti od zgoraj za prenovljenje Avstrije in pobožno vsklika, da naj Bog da milost Avstriji ob priliki letošnjega evharističnega kongresa in zasijala jej bo bolj-

z njim in izlival svojo radost v glasnih, radostnih krikih z delavci vredi:

»Že gre-e... že gre, že gre-e...«

»Stoji! Zdaj z močjo! Sto-ojte, otroci!«

Foma je butilo v prsi in opotekel se je nazaj.

»Čestitam vam na srečnem uspehu, Foma Ignatjič!« ga je pozdravil podjetnik in gube na njegovem obrazu so drhte v radostnem sijaju. »Hvala Bogu! Utrudili ste se, kaj ne?«

Hladen veter je pihal Fomi v obraz; zadovoljen šum se je nosil krog njega; šaljivo se prerekuje, veseli, z nasmehom na potnih obrazih, so prihajali kmetje k njemu in ga tesno obstopali. On se je raztreseno nasmehoval; njegova raburjenost se še ni bila ohladila in ni mu dala razumeti, kaj da se je zgodilo in zakaj da so vsinaokrog tako veseli in zadovoljni.

»Stois sedemdesettisoč pudov smo potegnili, kakor redkev iz grede!« je govoril melko.

»Ko bi nam dali gospod za vedro vodke...«

Foma je stal na kupu vrvi in gledal preko glav svojih delavcev; videl je vsredi bark, krov ob krovu z njima, tretjo, črno, polsko, pobito, ovito z verigami. Vsa se je bila potolkla in kakor da se je napihnila od kakšne strašne bolezn; slabostna in neokretna je visela nad vodo med svojima tovarišicama, opiraje se ob nju. Zlomljeni jadrenik je tičal žalostno sredi nje; po palubi, posejani s pegami od rje, so tekla rdečkaste struje vode, kakor kri. Povsodi na krovu so ležale grude železa, črni, mokri koši lesa in vrvi...

»Ali ste jo dvignili?« je vprašal Foma, ki ni vedel, kaj mu je reči ob pogledu na to brezobrazno, težko maso in zopet se je čutil žaljenega, ko je pomislil, da je le zato, da se divigne iz vode ta blatni, razbiti nestvor, tako vzki-pel v svoji duši in se tako razveselil... »Kako je ž njo?« je rekel Foma podjetniku z negotovim glasom.

»Nič ne de! Izprazniti jo je treba takoj ko mogoče in potem se pošlje kakih dvajset tesarjev nanjo... popravili bodo, kakor bi trenili!« mu je odgovoril podjetnik s tola-žečim glasom.

A rusi mladenič, nasmeja se Fomi široko in veselo v obraz, je izpraševal:

»Ali bomo dobili malo vodke?«

»Boš že počakal!« ga je strogo zavrnil podjetnik.

»Vidiš... gospod so utrujeni...«

Tedaj so vzdikali kmetje:

»Kako bi ne bili?«

»Saj ni lahko delo!«

»Kdor ni navajen, se že utruji!«

»Nisem truden...« je rekel Foma mračno in zopet so se zaslišali spoštljivi vzdikali kmetov, ki so ga še tesneje obkolili:

»Delo je nekaj prijetnega za tistega, ki ga veseli...«

»Kakor igra...«

»Kakor bi se človek z žensko pozabaval...«

Le rusi fant je vztrajal trdno pri svoji zahtevi.

»Vaše visokorodje! Ali bi nam dali za vedro, a?«

je govoril smehljaje se in vzdihuje!

Foma je gledal te bradate obraze pred seboj in obha-jala ga je želja, da bi jim rekel nekaj žaljivega. A v nje-govi glavi je bilo vse nekako zmešano, nikakih misli ni našel v nji in nazadnje je rekel jezno, ne da bi se tega zavedal:

»Vi bi le pijančevali! Vseeno vam je, kaj delate! A pomislili bi, čemu? Zakaj? Oh, vi!«

Na licih ljudi, ki so ga obdajali, se je izražala osuplost; modre in rdeče bradate postave so začele vzdihovati, praskati se po glavi in stopicati z noge na nogo. Nekateri so pogledali Fomo z brezupnimi očmi in se obrnili stran.

»M-da!« je dejal podjetnik, vzdihnivši. »To... nič ne

de! Pomislili bi... to se pravi... čemu in zakaj in kako je vsaka stvar... To so... umne besede...«

Rumenolasi fant je ostal pri svojem mnenju; nasmehljal se je dobrodušno, mahnil z roko in rekel:

»O delu razmišljati, — to ni naša stvar! Če je delo... loti se ga! Naša stvar je le ta: če si zaslužil rubelj... pa Boga zahvali! Mi lahko storimo vse...«

»Kaj ti veš, kaj je treba storiti?« ga je vprašal Foma, razdražen vsled ugovarjanja.

»Vse je treba... to in ono...«

»In kakšen smisel je v tem?«

»Za naš stan je smisel povsodi enak: da si zaslužimo za kruh in za davke... potem se že živi! A če je cela še kaj piti...«

»Eh ti!« je prezirljivo vzdiknil Foma. »Ti tudi go-voriš!... Kaj razumeš?«

»Ali je... razumevati... naša stvar?« je vprašal rumenolasec in stresel z glavo. Pogovor s Fomo ga je jel že dolgočasiti; sumil je, da ne misli dati za vodko in bil je nekoliko jezen.

»No, torej!« ga je poučil Foma, zadovoljen s tem, da se mu je fant udal in ne da bi zapazil postranskih, porogljivih pogledov. »A kdor razume... ta tudi čuti, kaj da je treba... delati za večnost...«

»To se pravi, za Boga!« je razložil podjetnik, oziraje se v kmete in, pobožno vzdihnivši, je dostavil: »To je res... oh, res je to!«

A Foma se je navduševal ob želji, da bi povedal nekaj istinitnega in važnega, da bi se vsi ti ljudje obnašali proti njemu kakorkoli drugače, ker mu ni ugajalo, da vsi, razven rumenolasca, molče in ga gledajo sovražno in od strani s tako dolgočasnimi, mrklimi očmi.

»Takšno delo mora biti,« je govoril, privzdiguje obrvi, »takšno... da še čez tisoč let poreko: to so naj avli bogorodski kmetje... da!«

Na bodočnost. No torej samo še mi-
lost od zgoraj manjka Avstriji, te bo de-
ležna ob evharističnem kongresu in novi
časi so tu; prenovljena Avstrija z boljšo
bodočnostjo! Kaj ministri, diplomati, poli-
tiki, zbornice in časopise, vsi ti ne vedo
nič, kaj manjka Avstriji. Milosti od zgoraj
je manjkalo, ta pa pride letos v septem-
bru in Avstrija bo rešena! — Milosti od
zgoraj je manjkalo. — **Novemu Času**
tudi nekaj manjka, in sicer tudi zgoraj!

**Na ustanovnem občnem zboru »Dru-
štva Gorških Slovenskih Foto-amaterjev«**,
ki se je vršil 31. marca, je bil izvoljen sle-
deči odbor: predsednikom g. Anton Ro-
man Mauri, podpredsednikom Milovan
Domenis, tajnikom Albin Podgornik, bla-
gajnikom Josip Bišek, knjižničarjem Egi-
dij Sigl, tajniškim namestnikom N. Jawo-
urek, blagajniškim namestnikom in izve-
dencem Aleksander Ambrožič, vsi v Go-
rici. Nadomestnim odbornikom so bili iz-
voljeni gg. Emil Flere, Bazilij Jeras in Os-
kar Čebular, pregledovalec računov gg.
dr. J. Pikuš in dr. K. Marušič, vsi v Go-
rici. Odbor.

Po nekem Sokolskem plesu.... K
obsodbi one nesrečne punice Terčičeve z
Vegrskega je dostavil pobožni »Novi Čas«,
da je bila poslana po nekem Sokolskem
plesu v Prvačini.... Najbrže se je zlagal.
Vprašamo pa »Novi Čas«, po kaki cer-
kveni, sveti, katoliški prireditvi se je pri-
petilo 5 Marijinim hčeram iz Št. A., kar se
jim je pripetilo od strani 5 čukov?! A, go-
vor! Ali je bilo morda po kaki procesiji,
po kakem obhajilu ali kdaj? Povej? Naj
pove tudi, če je že poskrbel za botre, saj
na vesti ima to čukovska organizacija!

Strah pred vohunštvom. — V Koba-
ridu imajo navado, da se peljejo na Veliko-
noč v Italijo bodisi do Podboneca ali pa
še dalje. Z neko ugledno družino iz Koba-
rida se je peljal tudi neki gospod z Bavar-
skega, ki je v Kobaridu na letovišču že
kake 3 tedne. S seboj je vzel fotografski
aparati, in ko je sedel družba v krčmi, jih
je ta gospod fotografiral. To je zapazil neki
italijanski finančni stražnik in javil svojim
predstojnikom. Ti so povabili dotičnega
gospoda v finančno vojašnico, ga tam tudi
obdržali in potem peljali v Št. Peter. Radi
take malenkosti ima mož sitnosti in je
zaprt, ker je osumljen vohunstva. Kdo ve,
kdaj ga izpustijo. Lepe spomine bo imel
na »zaveznico« Italijo!

Tombole v Solkanu se je imela vršiti
včeraj. Nabralo se je obilo ljudstva, čakali
so in čakali, sednjič je bilo ob 6. uri nazna-
njeno, da tombole ne bo! Nevoljno se je
občinstvo razšlo.

Na občnem zboru kol. dr. »Solkan« v
Solkanu se je izvolil sledeči odbor: Pred-
sednik Julij Makuc, podpredsednik Anton
Možetič, tajnik Anton Gerbic, Franc Bi-
težnik, blagajnik Anton Jug ml., Anton
Vuga, rednik Ivan Bašin, Ivan Komel.

V nedeljo 21. t. m. polidnevni društve-
ni izlet iz Solkana v Vrtojbo, Bilje, Miren
in nazaj, odhod ob 1 uri popoldne izpred
gostilne Ant. Možetiča. NB. Oprava ko-
lesarska. Zdravo!

Požar v Sv. Križu. — V Sv. Križu pri
Tomaju je gorelo včeraj po noči. Zgorel je
senik pos. A. Starca. Starec je opečen in
se nahaja v tržaški bolnišnici.

Ponesrečil pri streljanju iz možnarja.
— V Ročinju so na Veliko soboto pri pro-
cesiji streljali iz možnarjev. Pri takem
streljanju se rado pripeti kaka nesreča. In
pripetila se je v Ročinju. Neki 20 letni
mladenič je prišel pri tem streljanju ob de-
šno oko in desno roko, zlasti prste, ima
močno poškodovano. Pohabljenec bo po-
mnil svoje žive dni Veliko soboto 1912.
Takšno streljanje bi morala oblast najstrožje
prepovedati. Nesrečni mladenič leži v bol-
nišnici v Gorici, piše se A. ec.

Sokolski vestnik.

Ob petdesetletnici Sokolstva!

Preteklo je že pol stoletja, odkar je
nastalo prvo sokolsko društvo. Ženiamni
ustanovitelj je zbral peščico mladih ljudi
krog sebe, jim spregovoril velike besede
o bratstvu in svobodi, besede dela in moči
in z navdušenjem so se oklenila srca nje-

gove ideje. Bilo jih je malo, nerazumeva-
nje stvari je zadrževalo njihov napredek,
a bili so navdušeni, voljni in imeli so v
svoji sredi svojega Tyrša. Zato so zma-
gali. Letos, ko praznuje petdesetletnico
svojega obstoja, zre Sokol s ponosom v
preteklost in poln upanja v bodočnost, ker
ve, da je njegova. Iz malega števila po-
sameznikov se je razvilo Sokolstvo v
močno organizacijo, v svojem okrilju
steje stotisoče, Čehi in Hrvati, Srbi, Bol-
gari Rusi, Poljaki Slovenci — vsi že pri-
sejajo na Tyrševa gesla. Kakor v veliki
družini se zbirajo v njem mladina in resni
možje; ženske in deca, organizacija je
uzorna, v svojem delovanju pa je nasto-
pilo odločno pot. Danes je postalo važen
kulturen faktor, postalo je šola, kjer se
vzgaja narod kakor nekdaj v grških gim-
nazijah, telesno in duševno. Sokolski te-
lovadni sistem zmaguje povsod, razume-
vanje in poglobitev njegovih gesel napre-
duje.

Hočemo narod zdrav, krepak in za-
veden, hočemo mu priboriti vse to, kar
imajo drugi narodi, ker stojimo na stališču,
da le zdrav, zaveden in napreden narod,
ki ne zaostaja v nobeni stvari za drugimi,
obstane. Ves naš program je izražen v so-
kolskih geslih, in za ta gremo v boj.

Kam hočemo? Daleč hočemo, v po-
polnost, visoko do zvezd, kjer nam ob-
zorja ne zamačujejo malenkosti. Sedanje
razmere nam ne zadostujejo, ker so mo-
goče boljše, zato se ne vezemo s politič-
nimi strankami in zato se tudi ne zadovo-
ljujemo z doseženimi uspehi, ker se zave-
damo, da, kdor je danes prvi, bo lahko
jutri prekošen. — Večno gibanje, večno
delo, večna nezadovoljnost! In k temu ra-
bimo krepkih, zdravih ljudi.

Tako je govoril nekdaj Tyrš prvim
Sokolom, tako govori danes stotisoči ce-
lemu svetu!

In mi Slovenci? Kako stoji naš narod
napram Sokolstvu? Tukaj imamo odločen
odpor do sedaj najmočnejše stranke, ki
postavlja naši organizaciji na pot lastno,
vsaj na zunaj podobno. Teh se ne bojimo,
njih nasprotstvo nas lahko ovira a ne us-
tavi, organizacija njihova le priča, kakšna
ne sme biti naša, ob enem pa nam kaže,
koliko je ravno med nami še potreba dela.
— Toda tudi nekateri takozvani napredni
elementi nasprotujejo Sokolstvu. Zakaj?
Zato, ker taki so vajeni le velikih besed
in malo dejanj, a Sokolstvo zahteva rav-
no dejanj! Malo govoriti a toliko več de-
lati, to jim ne gre. — Izbrali so si prijet-
nejši delež, reševati domovino pri litrih in
pri šampanjcu. Blagor jim!

Ali pa dosežemo, kar hočemo? Da,
ker moramo doseči in čutimo v sebi tudi
devolj moči za to.

VSESOKOLSKI ZLET V PRAGI.

Sokolstvo praznuje letos petdeset-
letnico svojega obstanka. Najlepša prosla-
va tega dogodka bo I. vseslovanski sokol-
ski zlet v Pragi. Ta zlet bo veličasten
praznik petdesetletnega dela, manifesta-
cija oživetih idej Tyrševih, ki pri-
vabi v zlato Prago vse, kar misli in čuti
sokolsko. Sredi maja začne zlet. Razni
nastopi naraščajo, igre, prizori iz Maratho-
na, pri katerem nastopi 1000 Sokolov v
grških bojnih opravah, koncem vsega pa
28., 29., 30. VI. in 1. VII. dnevi tekem sto-
tin vrst vseh slovanskih sokolskih dru-
štev, dnevi javnih nastopov učencev ru-
skih šol, Hrvatov, Srbov, Bolgarov, Soko-
lov iz Amerike, Slovencev (z ljubljanskimi
prostimi vajami), francoskih gimnazistov in
koncem vsega nastop 13000 čeških Soko-
lov in 5000 Sokolic s prostimi vajami. Ve-
ličastni sprevod 50000 Sokolov v kroju, so-
kolska razstava, vsi ti tisoči in stotisoči
naroda iz Prage, iz Češke in celega sveta,
ki bodo hrumeli po ulicah in po nili mest
in večali triumf sokolske moči. —

Bratje, kdor hoče videti nekaj lepe-
ga in velikega, kdor hoče videti sokolsko
delo in videti krasno Prago, naj ne zamudi
ugodnega trenutka! Ne plašimo se ne
stroškov, ne poti, ker veličastnost zleta,
lepota Prage in sokolska družba mi bo
vse to stotero odškodovala. V Prago bodi
naše geslo in kdorkoli more, naj se temu
geslu odzove!

Telovadno društvo »Sokol« v Selu
priredi večjo veselico koncem maja; upri-
zori tudi dve igri »Dva Pavla« in »Gospod
Čapek«.

Zveza narodnih društev.

Bralno društvo v Gojačah namerava
prirediti sredi junija veselico s predstavo
veseligre v 3 dejanjih »Izbiralka«.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

**Amerikanski razgledni vagoni na av-
strijskih alpskih železnicah.** — Glavno
ravnateljstvo Canadian Pacific železnice
razglašja, da je bil med njo in avstrijsko
železniško upravo sklenjen dogovor,
vsled katerega bo Canadian Pacific želez-
nica na progah avstrijskih državnih že-
leznic uvedla v promet celo vrsto vlakov
z razglednimi vagoni, in sicer v avstrijs-
kih alpskih deželah. Te vlake bodo uvedli
še letošnje poletje ter bodo vozili skozi
Tirolsko preko Inomosta tudi v Švico do
Curiha. Vozovi, ki se že grade v tovarnah
v Nesseldorfu, bodo najmočnejši vagoni na
štiri osi, kar jih je bilo kdaj zgrajenih v
Evropi.

Koliko sladkorja se porabi na svetu.
— V zadnji polovici l. 1911 se je porabilo,
oziroma prodalo v deželah, ki imajo naj-
večje sladkorne tovarne, to je Avstro-
Ogrska, Nemčija, Francoska, Nizozem-
ska, Belgija in Angleška, 45 milijonov
744.800 meterskih stotov sladkorja. Ker so
se cene v tem času neprimerno zvišale, je
vplivalo to na prodajo sladkorja tako
močno, da se ga je za tri milijone 022'400
centov spravilo manj v promet kot v prvi
polovici leta 1911. Vsa zadnja leta se je
prodalo več sladkorja kot leta 1911, samo
leta 1908 je bil sladkorni promet za 2 1/2
milijona centov manjši.

Politični pregled.

Na Hrvaškem. — Kraljevi komisar si-
stematično s svojo preventivno cenzuro
šikanira opozicijsko, hrvatsko narodno
asopisje. Zaradi tega v kratkem prelože
listi »Pokret«, »Sloboda« in »Rječ« svoje
redakcije v Budimpešto; trijalistični organ
Nöues Agrarer Tagblatt« pa v Ljubljano.
— Cuvaj si izmisliti, da po Hrvaškem po-
nekoč z veseljem pozdravljajo njegove od-
redbe ter da dobiva zahvalna pisma. Kake
kreature so že sposobne za kaj takega, to-
da te ne predstavljajo hrvaškega naroda in
ne izrekajo njega občutkov. — Cuvaj je
baje izjavil, da današnji odnosi bodo tra-
jali dolgo časa in da uspeh ne izostane!

Dr. Kramar o hrvatskem položaju. —
»Narodni Listy« priobčijo daljši članek dr.
K. Kramara o položaju na Hrvaškem. Dr.
Kramar med drugim izjavlja: »Zunanji mi-
nister grof Benchtold naj bo pripravljen,
da ga bodo v avstrijski delegaciji ostro in
s posebnim povdarkom interpellirali, če je
vedel za imenovanje kraljevega komisarja
in če odobrava njegovo politiko, ki gro-
madi in zbira netivo, ki bi zamoglo postati
usodepolno za celo monarhijo. Povdarjajoč
iskreno domoljublje hrvaškega naroda
konstatira dalje dr. Kramar, da se ne sme
Hrvatov žrtvovati madjarskim težnjam,
ker je rešitev Hrvat. vprašanja velikega
pomena ne samo za to državno polovico,
ampak za vse Slované.

Srbski kraj. — »Politika« poroča, da
kralj Peter srbski avgusta meseca obišče
angleški in nemški dvor.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razne vesti.

Kakor poroča »Giornale d'Italia«, so
ustavili vsled naročila italijanske vlade br-
zozajni promet iz Tripolisa za časopise in
zasebnike. Ta vest baje pomenja, da ita-
lijanska vlada opusti vse ozire ter da na-
merava izvesti odločilne operacije v Tri-
polisu, kakor tudi v Egejskem morju. Ita-
lijanske čete imajo v Tripolisu težko sta-
lišče. Težkoče zaradi prehranjevanja, gro-
zno pomanjkanje vode, nezdravo podneb-
je, tropična vročina čez dan, v nočeh pa
občuten mraz, draga nabava kamel, to so

naravni zavezniki Turkov in Arabcev. Da
se more Italija tem težkočam z uspehom
upirati, je prisiljena vzdrževati v severni
Afriki velikansko vojsko 150.000 mož. Ka-
kor poročajo iz zanesljivih virov, so tur-
ško-arabske čete dobro organizirane in
oskrbljene s proviantom ter so priprav-
ljene bojevati se toliko časa, dokler zadnji
Italijan ne zapusti tripoliških tal.

**Italijanska strokovna organizacija
proti vojski.** — Italijanski kongres stro-
kovnih društev v Milanu je 4. t. m. so-
glasno sklenil protest proti vojski v Tri-
polisu in z vsemi glasovi proti štirin od-
rekel onim socialističnim poslancem, ki so
se v parlamentu izjavili za vojsko, svoje
zaupanje.

Razne vesti.

Prazniki na Koroškem. — Prazniki,
ki bi se imeli odpraviti, ostanejo na Ko-
roškem kakor doslej. To naznanja škofijski
uradni list.

Balon »Altenburg«, katerega so spu-
stili v zrak v Berlinu, se je spustil na ze-
mljo v rabski dolini, kakor poročajo iz
Gradca. Preletel je 600 km.

Giovanni Pascoli, velik italijanski pe-
snik, je umrl v Bolonji. S Pascolijem je
izgubila Italija izza Carduccia jednega svo-
jih največjih pesnikov. Pascoli je bil jako
produktiven, napisal je mnogo pesmi; naj-
popularnejši so njegovi »Canti del Castel-
vecchio«.

Igralke-bersaglierke. — V Pulju je da-
jala predstave neka družba iz Italije. —
V neki igri so nastopile igralke v bersa-
glierskih uniformah. Navzoče laško občin-
stvo je bilo tako navdušeno, da je plo-
skalo in kot divje kričalo »evviva«. Več-
krat so se morale še prikazati bersaglierke
na odru. Potem so nastopile iste igralke
v avstrijskih uniformah. Tem so pa živ-
gali! Tako je v Pulju, v čini avstrijski
vojni luki.

Siloviti viharji. — Siloviti viharji, ki
so Veliki teden divjali, so podrli veliko br-
zozajnih drogov med Budimpešto in Du-
najem. V Galiciji so snežni meteži napra-
vili po vrtil in na polju velikansko škodo.
Brzozajni in telefonski promet je bil pre-
kinjen. Veliko nesrečo je povzročil snežen
metej na lokalni progi Zbaraž-Tarnopol,
kjer je običajni vlak v snegu. Nevarno ra-
njenih je bilo 20, lahko pa pet oseb.

**Ljubavna pustolovščina nekega ne-
apoljskega odvetnika v Tripolisu.** — Rim-
ska »Tribuna« poroča: Neki mlad neapoli-
ski odvetnik je videl v Tripolisu v neki
javni hiši lepo Arabkinjo Zenubo ter se
zaljubil v njo. Na njegov poziv je zapustila
javno hišo. Par tednov je vstrajala pri
njem, potem pa je Arabkinjo vleklo nazaj
v burno, opojno življenje v javni hiši. Ko
odvetnika nekoč ni bilo doma, se je lepa
Zenuba obekla v moško obleko, svoje lase
je skrbno skrila pod moški klobuk, pripal-
nik si je dela na nos, palico vzela v roko in
hajdi po Tripolisu okoli. Ko se je nagle-
dala mesta, je potrkala na vrata javne hiše.
Madama jo je sprejela z odprtimi rokami,
poljubljala jo je in čela »hiša« je bila ve-
sela, da se je vrnila lepa Zenuba! Italijani
v Tripolisu pa vlečejo ubogega odvetnika
tako grdo, da mu ne ostane drugega nego
zapustiti Tripolis.

**Po devetih letih izsleden morilec, Lah
iz Benečije.** — L. 1903. so našli v okolici
Gloggnitza delavca s prerezanim vratom
mrtvega, leta 1904. so pa v Puchgrabnu
našli mrtvega s prerezanim vratom nekega
dečka. Po devetih letih so izsledili morilca
Furlana Ulrika Morocutti doma pri Vid-
mu, ki je brusil zadnja leta škarje po šta-
jerskem, Koroškem in po Nizjem Avstrij-
skem.

Angleški rudarski štrajk končan. —
Izvršilni odbor angleške rudarske delav-
ske federacije je v seji 4. t. m. sklenil, da
spricho glasovanja, ki se je izvršilo v celi
deželi (244.001 glas za in 201.003 proti
štrajku delavcem priporoča, da začno zo-
pet z delom. (Za nadaljevanje štrajka je
namreč potrebna dvetretinska večina). V
soboto je šlo 42 tisoč delavcev zopet na
delo. Produkcija premoga je za časa štraj-
ka padla za 28 milijonov ton.

Dalje na 4. strani.

Imate bolečine? Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine uthajati, lekajoči in krepčajoči Fellerjev fluid z znanko »Elsa-fluid«. Pomaga tudi pri trganju v bedrih, križu in sklepih. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvanajsterica za poskušnjo 5 kron franko. Izdelovatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elsa-trg št. 264 (Hrvaško).

Svojo lastno ženo je obsodil neki sodnik, imenoma Benam, v mestu Stereing. Sodnik je bil obsodil nekega mladega moža v precej hudo kazen, kar pa sodnikovi ženi, ki je prišla čakati na moža, ni dopadlo. Začela je ugovarjati, da to ni pravično, če se mladega in skrbnega moža tako občutno obsodi. Ker se jezična ženska ni hotela pomiriti kljub sodnikovini opominom in se je vedno bolj zavzemala za mladega obsojenca, jo je končno mož-sodnik obsodil radi neizvoljenega obnašanja v sodni dverani na 100 kron kazni in jo je dal po sodniškem slugi odvesti v ječo. Jokajoče je prosila nato moža-sodnika, naj jo izpusti. A dobra žena se je morala zavezati, da plača odmerjeno kazen.

Dardanele. — Že od starodavnih časov so igrale Dardanele, stari Helespont, važno vlogo kot prehodna točka iz Azije v Evropo in obratno. Morska ožina se deli od zapada proti vzhodu v tri dele: zunanje, srednje in notranje Dardanele. Ožina je dolga 65 km, široka povprečno 5 do 6 km. Dardanele so zavarovane po starih trdnjavah. Čeprav so bile trdnjave že večkrat prezidane, vendar nimajo nikake trdnjavske vrednosti. Uhod k srednjim Dardanelam tvori najožja točka ožine, široka 1350 m. Ta vhod zapirajo »gradovi« Kalik, Bar, Čanak Kalesi in Kale Sultanije. Srednje Dardanele, široke 4 km, se po 7 km zožijo na 22 km. Ščiti jih 13 utrdb, oboroženih s 700 do 800 novodobnimi topovi; in sovražno brodogradje, ki bi se drznilo priti v Dardanele, bi prišlo tukaj pod silen ogenj. Najmočnejše utrdbe so ob Azijški obali. Notranje Dardanele se raztezajo še 30 km v severo-vzhodni meri in so široke 5 do 8 km. Obvlada jih mnogo utrdb in kopnem, v katere spravijo lahko 1000 topov. Ne glede na to velikansko število topov je lahko zapreti morsko ožino po podmorskih minah. Večina obrežnih utrdb je iz časov krimskih vojn. Čete izkrcati je pa sploh težko, ker pada obala polotoka proti severu in proti jugu strmo v morje, vsled česar je izkrcanje lahko preprečiti iz vseh teh razlogov je silno težko vstopi v Dardanele, kajti največji streljaj za turške topove znaša največ 4 kilometre. Za turške vojne ladje pa je tudi v mirnem času prepovedan prehod skozi Dardanele na podlagi političnih pogodb.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vln. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vln. Najpripravnije inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih za delala (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Proda se harmonij v dobrem stanju, jako skop društvo. Natančneje se izve na Placuti št. 1.

JAKOB ŠULIGOJ, urar

v Gorici, Gosposka ulica št. 25
priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih preciznih ur ter razne srebrne in zlate predmete kakor verižice, obeske, prstane, uhane itd. Za vsako popravilo se jamči.

Continental

je najboljši pisalni stroj. Primerjajte in prepričali se bode, da je to res.

Zastopstvo in zaloga trdke Wanderer-Werke akc. družba v Ahenmitz-Schönau

Ant. Ed. Roeper — Gorica

Magistratna ulica št. 15.

Dobi se vse stroje za pisarne in druge potrebščine.

Redka prilika

za nakup velikega zemljišča z gostilno.

Dne 18. aprila ob 9. uri dopoldne bode na sodnijski dražbi prodano na Bledu (Zagorice h. št. 2 in 42) zemljišče vl. št. 137 kat. obč. Ž-leče in sicer na lici mesta.

Zemljišče je sodnijsko cenjeno na 88 tisoč K, vadij znaša 8000 K. Hiša ima prostore za gostilno, več sob za tuje. 2 verandi. Nadalje je del tega zemljišča še mesnica, kegljišče in gospodarsko poslopje s stanovanjem. — Posedstvo ima srenjske pravice, 16 njiv, 5 travnikov, 1 pašnik in 3 gozde.

Gostilno obiskuje kmečki, delavski in obrtnijski slogi, tedaj celoletni promet.

Lepo posestvo z hišo in vrtom

ter tik stoječo veliko žago na trans. turbino 30 konj. moči, za rezati na 2—4 plohe, s cirkularjem in čez 2 orala zemljišča.

se proda ali odda v najem

radi starosti gospodarja. Posestvo leži na ravnem tik državne ceste in je oddaljeno 10 minut od trga Jesenice in kolodvora.

Ker je gradi na Jesenicah veliko hiš, je jako ugodna prilika za kako mizarstvo ali tesarsko obrt. Lesa se dobi še dosti. Na željo se odstopi tudi 750 m³ lepih hlodov. Pojasnila daje A. Schrey, Jesenice Gorenjsko.

Jos. Dekleva — Gorica

ulica Municipio št. 1

Priporoča svojo bogato založeno zalogo vsakovrstnih strojev ter dvokoles iz prvih svetovnoznanih tovarn. Prodajam tudi dvokolesa brez zračnih črev — isto nadomestjuje **Žično črvo** takozvana Stahldraht-Pneumatik. — Potemtakem odpade vsaka poprava na črevesu in tudi sesalka (Pumpa).

Pozor!

Cene brez konkurence!

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.
Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Na občnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:
Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni lišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadrugnikom na vključbo po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na manjše po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1910: Zadrugnikov 1886 z deleži v znesku 73.642 kron. — Hranilne vloge: 1.423.351.26. Posojila: 1.488.919.—. — Rezervni sklad: 98.847.44. — Vrednost hiš: 372.096.66.

Slovenskemu razumništvu priporočamo, da čita in kupi naslednje publikacije:

I. zvezek Politično-sociološke knjižnice:

Vladimir Knaflič:

Socializem, oris teorije

str. XII. + 372.

— Cena broširano 4 K, v platno vezano 5.20 K. —

O tem delu se je kritika izrekla jako laskavo.

„VEDA“

REVIJA ZA ZNANOST IN KULTURO

IZDAJAJO IN UREJAJO:

ALBERT KRAMER, IVAN PRIJATELJ, BOGUMIL VOŠNJAK.

DVOMESEČNIK. — LETNO 36 TISKOVNIH POL. —

CENA 8 K, DIJAKOM 5 K.

Vabimo na naročbo nameravane poljudno znanstvene »Prosvetne knjižnice«, a 60 h zv.

Založba

Goriška Tiskarna A. Gabršček

Simon Praprotnik,

lastni in pobližni mizar

v Ljubljani,

Jenkova ulica št. 7

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih **umar za led** v poljubnih velikostih za pivovarne, restavracije, trgovine z delikatesami, mlekarne itd. po najnižjih cenah. Tudi ima v zalogi veliko **okroglih vrtnih miz** za gostilne in restavracije.

Točna postrežba.

Na zahtevo ceniki zastonj in poštne prosto na razpolago.

Slovanske igralne karte

prodaja trgovina

A. Gabršček

v Trgovskem Domu

1. Primorka, 36 listkov K 1.—
2. „ „ „ „ 1.50
3. Slava, 32 „ „ 0.80

Primorka nadomešča laške „tressette“.

Slava nadomešča piké ecc.

Karte so zdaj zares dovršeno izdelane. Ni več nikakega opravičenega razloga, da bi se jih Slovenci ne posluževali. — Dolžnost naša je, izpodriti tuje izdelke.

udlikovana pekarija in sladicarna

Karol Draščik

v Gorici na Korni v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinjšega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pizice itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogo brojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Peresa z rezerviranjem črnila od najpriprostejših do 30 kron. — Za običajno rabo priporočamo:

„Union“ a K 2.60. — „Studeb“ a K 3.20 (priporočamo dijakom). — „Ideal“ a K 4.— — „Ideal“ prima K 5.20. — „Red Indian“ a 11 K in 14. — Finejša peresa za dame in gospode, z ročniki iz srebra, močno pozlačeni in dr. od 17—30 K. — Vsa peresa, tudi pri onih za K 2.60, so že iz 14-karatovega zlata.

Priporoča:

knjigarna A. Gabršček, Trgovski dom.